

Diarré, förstoppning och blod i avföringen

Att ha blod i avföringen kan ha olika orsaker. Det beror oftast på hemorrojder eller en spricka i ändtarmsöppningen. Besvären går ofta över av sig själv. Men om blödningarna beror på en sjukdom behöver du få behandling.

Den här texten handlar om blod i avföringen hos vuxna. Blod i bajset hos barn kan ha andra orsaker.

Inom vården används ofta ordet avföring. Det är ett annat ord för bajs.

Blod i eller på avföringen kan visa sig på följande sätt:

- Det kan vara ljusrött och vara utanpå avföringen.
- Det kan komma blod på papperet när du torkar dig.
- Det kan synas mörkt eller ljust blod i toaletten.
- Blodet kan vara mörkt eller svart och blandat i avföringen.

Kontakta en vårdcentral om du har blod i avföringen. Många mottagningar kan du kontakta genom attlogga in.

Det finns sjukdomar som ger symtom i form av blod i avföringen. Kontakta därför alltid en vårdcentral om du har blod i avföringen.

Om det är helg kan du vänta tills det blir vardag.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om du blöder kraftigt eller har ont. Om det är stängt, sök vård på en akutmottagning.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då får du hjälp att bedöma dina symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Det är viktigt att du blir undersökt av en läkare om du har blod i avföringen. Besvären går ofta över av sig själv och då behöver du ingen behandling. Men om blödningarna fortsätter kan de bero på en sjukdom. Då är det viktigt att du får en diagnos och behandling.

När du träffar en läkare får du berätta om dina besvär och hur länge du haft dem. Du kan få lämna ett prov på avföringen, så kallat <u>avföringsprov</u>. Provet visar om det finns blod i avföringen som inte syns. Du får också berätta om du använder några läkemedel. Du kan även få <u>lämna blodprover</u>.

Därefter undersöker läkaren ändtarmsöppningen, både med fingret och med ettrektoskop.

Oftast vill läkaren att hela tjocktarmen ska undersökas. Du undersöks då med<u>koloskopi</u> eller <u>datortomografi</u> av tjocktarmen. Du får då en <u>remiss</u> till undersökningen.

I vissa fall behöver även magsäck, tolvfingertarm och tunntarm undersökas för att hitta orsaken till blödningarna.

Många tycker att det känns pinsamt eller obehagligt att söka vård för problem med ändtarm och avföring. Men för läkaren eller sjuksköterskan som gör undersökningen är det inga konstigheter, utan en vanlig del av jobbet.

Det brukar kännas bättre om du berättar hur du känner. Det kan också hjälpa att tänka att det är viktigt att göra undersökningen för att utreda sina besvär.

Det kan finns flera orsaker till att du har blod i avföringen.

En av de vanligaste anledningarna är att blodet kommer från en liten spricka eller ett litet sår i ändtarmsöppningen, så kallad <u>analfissur</u>. Blodet är då ljusrött och finns utanpå avföringen. Det gör också ofta ont i ändtarmsöppningen. En spricka kan uppstå om du har <u>förstoppning</u>.

<u>Hemorrojder</u> är en annan vanlig orsak till att det blöder. Då buktar ändtarmens slemhinna ut, antingen innanför eller utanför ändtarmsöppningen. Det brukar blöda, klia eller svida runt ändtarmsöppningen. Blodet är ljusrött och syns utanpå avföringen. Det kan komma blod på pappret när du torkar dig efter toalettbesöket. Du kan också se blodstänk i toaletten.

Vissa läkemedel kan ibland orsaka blödningar i mag-tarmkanalen om du använder dem ofta. Exempel på sådana läkemedel är följande:

- Läkemedel som innehåller det verksamma ämnet acetylsalicylsyra.
- Läkemedel som tillhör en grupp som kallas för cox-hämmare eller NSAID, exempelvis naproxen och ibuprofen.
- Blodförtunnande läkemedel.

Ibland kan det komma blod i avföringen om du har varit<u>magsjuk</u> länge eller har haft en kraftig tarminfektion. Det beror på att slemhinnan i tarmen har blivit skör.

Magsjuka som orsakas av bakterierna campylobakter eller ehec är exempel på infektioner som kan ge blod i avföringen.

En del kan få blod i bajset av att ha<u>polyper i tjocktarmen</u>, även om det är ovanligt. En polyp är en form av utväxt i slemhinnan och ser ut som en knopp eller stjälk.

Du kan ha blod i bajset om du har<u>ulcerös kolit</u> eller <u>Crohns sjukdom</u>. Båda är så kallade inflammatoriska tarmsjukdomar. Vid båda sjukdomarna har du också ont i magen och diarréer.

Blod från ett brustet eller blödande <u>magsår</u> i magsäcken eller tolvfingertarmen kan göra att bajset blir svart. Då kan du också ha ont i den övre delen av magen.

Att ha blod i bajset kan vara ett symtom på tjocktarmscancer eller ändtarmscancer. Blodet kan då vara blandat med avföringen, eller oblandat och rött. Ofta förändras också dina avföringsvanor, till exempel att du behöver bajsa oftare eller mer sällan än tidigare.

I några regioner finns screeningprogram för att upptäcka tarmcancer tidigt. Du får ett brev med information om hur du gör om du omfattas av ett erbjudande om screening.

Det finns viss mat som kan färga avföringen mörkare. Då kan det se ut som blod. Exempel på sådan mat är rödbetor, blåbär eller blodpudding. Även järntabletter kan göra avföringen mörkare.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Du ska få vara delaktig i din vård. För att kunna vara det behöver du<u>förstå informationen</u> som du får av vårdpersonalen. Ställ frågor om det behövs. Du ska till exempel få information om behandlingsalternativ och <u>hur länge du kan behöva vänta på vård</u>.

Även barn ska få vara delaktiga i sin vård. Ju äldre barnet är desto viktigare är det.

Du har möjlighet att <u>få hjälp av en tolk om du inte pratar svenska</u>. Du har också <u>möjlighet att få hjälp av en tolk om du till exempel har en hörselnedsättning</u>.

Senast uppdaterad:

2021-10-26

Redaktör:

Katja Öster, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Ī

Wilhelm Graf, kirurg, professor i gastrointestinal kirurgi, Akademiska sjukhuset, Uppsala

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	